

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม

Creative Leadership of Administrator Affecting the Operation of Child Development
Centers under Local Administrative Organizations in Maha Sarakham Province

ชนิดา คำจวนจันทร์ (Chanida Khamchuanchan)¹ สุทธิวรรณ ตันติโรจนวงศ์ (Suttiwan Tantirojjanawong)²

ศจี จิระโร (Sajee Jiraro)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 287 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเที่ยงเท่ากับ .97 และ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ การมีความสามารถในการแก้ปัญหา การมีความยืดหยุ่น การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีแรงบันดาลใจ การทำงานเป็นทีม และการมีวิสัยทัศน์ (2) การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ บุคลากรด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การมีความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ การมีแรงบันดาลใจ การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีความสามารถในการแก้ปัญหา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ร้อยละ 44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Chanidasiri.33@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช suttivan5697@hotmail.com

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ศูนย์วิชาการประเมินผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช jiraro.s@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the creative leadership of administrator of Child Development Centers under Local Administrative Organization; (2) to study the operation of Child Development Centers under Local Administrative Organization; (3) to study the relationship between the creative leadership of administrator and the operation of Child Development Centers under Local Administrative Organization; (4) to study the creative leadership of administrator affecting the operation of Child Development Centers under Local Administrative Organization in Maha Sarakham Province. The sample consisted of 287 teachers who took care for children, obtained by stratified random sampling based on school size. The employed research instrument was a questionnaire on creative leadership of administrator and the operation of Child Development Centers, with reliability coefficients of .97 and .98 respectively. Statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The results showed that (1) the overall of creative leadership of administrator of Child Development Centers under Local Administrative Organization were rated at the high level; the specific roles could be ranked based on their rating means as follows: ; having the ability to solve problems, flexibility, creativity, being inspired, teamwork ,and having a vision; (2) the overall of the operation of Child Development Centers under Local Administrative Organization were rated at the high level; the specific roles could be ranked based on their rating means as follows: personnel, academic and curricular activities, participation and support, promotion of early childhood development network, building, safety environment, and management of Child Development Centers ; (3) the creative leadership of administrator correlated positively at the high level and significantly at the .01 level with the operation of Child Development Centers under Local Administrative Organization; and (4) the creative leadership of administrator affecting the operation of Child Development Centers under Local Administrative Organization in Maha Sarakham Province were the following: the teamwork, flexibility, having a vision, being inspired, creativity, and having the ability to solve problems. All creative leadership of administrator could jointly predict 44 % of the variation in the the operation of Child Development Centers with a significant level of .01.

Keywords: Creative Leadership of Administrator, Operation of Child Delopment Centers

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

บทนำ

สังคมในปัจจุบันมีความต้องการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะภาวะทางเศรษฐกิจและสภาพทางสังคมที่พ่อแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้พ่อแม่ต้องส่งลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็กเร็วขึ้นกว่าเดิม การจัดสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยแก้ปัญหาของสังคม เป็นการแบ่งเบาภาระพ่อแม่ และยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสมกับเด็ก ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้ทุกรูปแบบควรมีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน นับตั้งแต่แรกเกิดจนเริ่มเข้าเรียนในระบบ โรงเรียนต้องวางพื้นฐานทางสุขภาพอนามัยให้กับเด็กตั้งแต่นั้น รวมทั้งเด็กที่มีข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางบ้านควรมีส่วนช่วยให้เด็กเจริญเติบโต และพัฒนาได้ทุกๆ ด้าน พ่อแม่ควรเป็นครูคนแรกที่มีความสำคัญต่อลูก อิทธิพลจากทางบ้านมีผลต่อกระบวนการในการพัฒนาเด็ก การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีความมาตรฐาน และมีคุณภาพ โดยความร่วมมือสนับสนุนของ ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนา การเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย (Massoglia,1997 อ้างถึงใน เสกสรรค์ สรรสพิสุทธิ์, 2558.น 3-4)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่างๆ ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ถือว่าเป็นสถานศึกษา ตามมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 18 กำหนดว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น ฯลฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีความมาตรฐาน และมีคุณภาพ โดยความร่วมมือสนับสนุนของ ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ดังนั้น ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและการพัฒนาเป็นไปตามวัย แต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้เด็กเล็กพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป อย่างไรก็ตามการบริหารงานของศูนย์ฯยังมีความแตกต่างกันตามข้อจำกัดการบริหารงานของศูนย์ในแต่ละแห่ง ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างในการบริหารงานด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจาก รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ เช่น ปัญหาด้านอาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา ยังไม่มีสถานที่เป็นของตนเองความรู้ความเข้าใจในนโยบายการจัดการศึกษาของผู้เกี่ยวข้อง บุคลากรในการทำงานขาดความพร้อม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือและความสนใจของชุมชน และงบประมาณในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอ อีกทั้งเนื่องจากความแตกต่างของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และนโยบายของคณะกรรมการบริหารแต่ละแห่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่แตกต่างกัน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น,2559,น.1) ประกอบกับข้อมูลการวิจัยของณรงค์ ศาลา (2559) พบว่าแนวทางการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามควรดำเนินการดังนี้ ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ต้องให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายที่ชัดเจน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ในการบริหารงานด้านการศึกษา คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากร และชุมชน ต้องมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆ ด้าน การใช้สื่อและอุปกรณ์ควรเน้นการจัดกิจกรรมที่ใช้สื่อของจริงในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ด้านเงินทุนสนับสนุน ควรมีการหาเงินทุนจากภายนอก มีการใช้เงินถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้เรียนได้รับการดูแลด้านพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ และโภชนาการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อมจัดสภาพภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะอาดและปลอดภัย ร่มรื่น และน่าอยู่ มีพื้นที่ใช้สอยที่เพียงพอ มีระบบป้องกันความปลอดภัย และแผนป้องกันที่ชัดเจน มีการซ่อมแซมทุกปี ครูผู้ดูแลเด็กผู้สอนมีครูผู้ดูแลเด็กจำนวนเพียงพอสำหรับการจัดการศึกษามีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามสายงาน มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มาติดต่อราชการได้รับผล ตอบแทน สวัสดิการ สิทธิประโยชน์อื่นๆ เหมาะสม สารระเหื่อหาควรใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นหลักในการจัดทำหลักสูตร บรรจุเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ในหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่ง่ายและเกี่ยวข้องกับท้องถิ่น วิธีการเรียนการสอนการจัดชั้นเรียนของเด็กควรแบ่งอายุให้ชัดเจนกำหนด เวลาเรียนเป็นปีละ 2 ภาคเรียนหรือ 200 วันและในแต่ละวันใช้เวลา 5-6 ชั่วโมงเวลาในการจัดแต่ละกิจกรรมประมาณ 15-20 นาที ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมและผลงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบจัดระบบการรับส่งนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการป้องกันและกำจัดสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคเป็นประจำทุกภาคเรียนจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีชมรมผู้ปกครอง มีชมรมศิษย์เก่า จัดให้มีการระดมทุน สร้างเครือข่ายระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีคุณลักษณะของผู้นำต่อการแสดงออกที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในหน่วยงานและต้องคัดกรองต่าง ๆ เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ ความสามารถในการนำความคิดสร้างสรรค์ในการผลักดันให้พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่สำคัญของการศึกษาปฐมวัย คือ การส่งเสริมเด็กให้ไปสู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน มีสุขภาพจิตที่ดีและมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตใจที่ใฝ่หาเรียนรู้อย่างขยันหมั่นเพียร และแสดงออกทางศิลปะดนตรี การเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย ช่วยเหลือตัวเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทยสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเป็นผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทีมที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สนับสนุนช่วยเหลือและกระจายอำนาจการตัดสินใจแก่ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษาให้จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในระดับการศึกษาปฐมวัย (ประเสริฐ บุญมี, 2554, น.2, กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ และคณะ, 2556, น. 87)

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545-2559 พบว่าการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามมีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกระจายตามตำบลต่างๆ ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 377 ศูนย์ จำแนกเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ฯ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

พัฒนาเด็กเล็ก ด้านด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, น.1)

จากศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน อาทิเช่น ด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก อาคารสถานที่ที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดงบประมาณ สื่ออุปกรณ์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งยังดำเนินงานไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร และยังไม่ได้มีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานโดยตรง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม

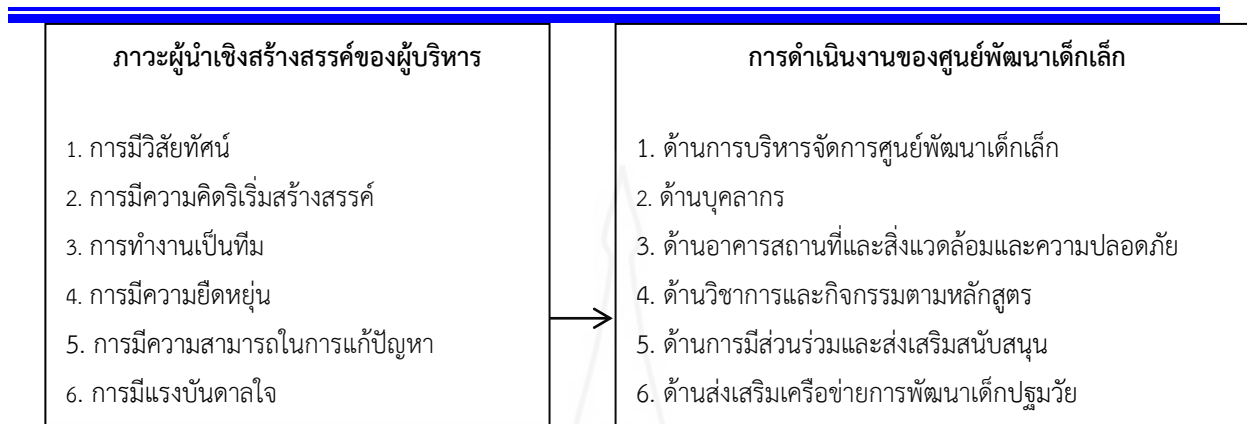
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและรายงานการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศึกษาและสังเคราะห์กรอบแนวคิดจาก มณฑทิพย์ เสวยงคะ (2556) , สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) , กฤษพล อัมระนันท์ (2559), บุณรดา ทรงบุญศาสตร์ (2559), ดวงแข ขำนอก (2559), เตือนใจ สุนกุล (2562), ศศิภาดา เก็จโกวิม (2563), สามารถแบ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ 6 องค์ประกอบ ส่วนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 287 คน ได้มาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 43) โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเทียบสัดส่วน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (กุลชลี จงเจริญ และนิตยา ภัสสรศิริ, 2557, น. 19-20) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด สำหรับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีลักษณะของเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะของเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.79$ และ $S.D. = 0.50$) รองลงมาด้านการมีความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.67$ และ $S.D. = 0.69$) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.66$ และ $S.D. = 0.75$) ด้านการมีแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

($\bar{X}=3.63$ และ S.D.= 0.67) ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.44$ และ S.D.= 0.72) และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.31$ และ S.D.= 0.77) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวม

(n = 287)

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.31	0.77	ปานกลาง	6
2	ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.66	0.75	มาก	3
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	3.44	0.72	ปานกลาง	5
4	ด้านการมีความยืดหยุ่น	3.67	0.69	มาก	2
5	ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา	3.79	0.50	มาก	1
6	ด้านการมีแรงบันดาลใจ	3.63	0.67	มาก	4
รวม		3.58	0.61	มาก	

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.84$ และ S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.93$ และ S.D.= 0.51) รองลงมาคือด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.92$ และ S.D.= 0.53) ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.91$ และ S.D.= 0.41) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.84$ และ S.D.= 0.51) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.76$ และ S.D.= 0.57) และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.70$ และ S.D.= 0.56) ดังแสดงในตารางที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวม

(n = 287)

ข้อที่	การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1	ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.70	0.56	มาก	6
2	ด้านบุคลากร	3.93	0.51	มาก	1
3	ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.76	0.57	มาก	5
4	ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.92	0.53	มาก	2
5	ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน	3.91	0.41	มาก	3
6	ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.84	0.51	มาก	4
รวม		3.84	0.42	มาก	

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_3) ด้านการมีความยืดหยุ่น (X_4) ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X_5) ด้านการมีแรงบันดาลใจ (X_6) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม (X_3)) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.763** ด้านการมีความยืดหยุ่น (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.585** ด้านการมีแรงบันดาลใจ (X_6) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.540** ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.525** ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.462** ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.334**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังแสดงในตารางที่ 3

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (X)	การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Y)
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	0.525**
ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X ₂)	0.462**
ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₃)	0.763**
ด้านการมีความยืดหยุ่น (X ₄)	0.585**
ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X ₅)	0.334**
ด้านการมีแรงบันดาลใจ (X ₆)	0.540**

** ความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม เมื่อนำตัวแปรต้นทั้ง 6 ด้านมาวิเคราะห์ เพื่อค้นหาว่า ภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม
โดยทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ได้แก่ ด้านการมีความ
ยืดหยุ่น (X₄) , ด้านการทำงานเป็นทีม (X₃) , ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X₅) , การมีวิสัยทัศน์ (X₁) , ด้านการมี
แรงบันดาลใจ (X₆) , ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X₂) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยวิธี Stepwise

ตัวแปรต้น	R	R ²	Adjusted R ²	Std.error	F	p-values
(X ₄)	.531 ^a	.282	.280	.35324	111.978	.000
(X ₃)	.570 ^b	.325	.320	.34317	68.312	.000
(X ₅)	.587 ^c	.345	.338	.33862	49.664	.003
(X ₁)	.606 ^d	.367	.358	.33349	40.849	.002
(X ₆)	.632 ^e	.399	.388	.32548	37.318	.000
(X ₂)	.657 ^f	.432	.420	.31697	35.508	.000

**p < .01

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

5. ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ด้านการมีความยืดหยุ่น (X4), ด้านการทำงานเป็นทีม (X3), ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X5), การมีวิสัยทัศน์ (X1), ด้านการมีแรงบันดาลใจ (X6), ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X2)

กล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 6 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 42.0 ($R^2 = .420$) และเมื่อเรียงลำดับของการส่งผลจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม (X3) ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม มากที่สุด ($\beta = .793$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่น (X4) ($\beta = .585$) ด้านการมีแรงบันดาลใจ (X6) ($\beta = .540$) การมีวิสัยทัศน์ (X1) ($\beta = .525$), ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X2) ($\beta = .462$) และส่งผลน้อยที่สุด ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา (X5) ($\beta = .334$) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยวิธี Stepwise

ตัวแปร	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p-values
	B	Std.error	β		
(Constant)	2.673	.147		18.196	.000
(X ₄)	.355	.057	.585	6.269	.000
(X ₃)	.460	.063	.793	7.318	.000
(X ₅)	-.277	.063	-.334	-4.376	.000
(X ₁)	-.283	.060	-.525	-4.735	.000
(X ₆)	.334	.063	.540	5.302	.000
(X ₂)	-.258	.064	-.462	-4.037	.000

$R = .657$

$R^2 = .432$

Adjusted $R^2 = .420$

Std.error = .31697

F = 16.289

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$\hat{Y} = 2.673 + .460(X_3) + .355(X_4) + .334(X_6) - .283(X_1) - .277(X_5) - .258(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$\hat{Z} = .793Z_3 + .585Z_4 + .540Z_6 - .525Z_1 - .462Z_2 - .334Z_5$$

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาตนเองในทางวิชาการ และอาชีพ ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอตามนโยบายของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการติดตามความเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้และเทคโนโลยีผ่านสื่อที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ศิลา (2556) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการสร้างความตระหนักในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ผู้ดูแลเด็กยังไม่เห็นทิศทางการปฏิบัติสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ยังมีค่านิยมและความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ กาศแก้ว (2559) ศึกษามิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ 1) การปฏิบัติตาม วิสัยทัศน์ 2) การสร้างวิสัยทัศน์ และ 3) การเผยแพร่วิสัยทัศน์

2) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารมีความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบดี คิดอย่างมีระบบเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลาย โดยอาศัยการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมอย่างสร้างสรรค์ ตั้งใจในการทำงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหาร ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพบปะสังสรรค์ตามสมควรเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ มีการคิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยกฤษพล อัมระนันท์ (2559 : 94) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเสริมสรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

3) ด้านการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงานหลายฝ่าย การทำงานจึงเหมือนเป็นทีมใครทีมมัน การประสานงานกันมีน้อย ต่างคนต่างทำในฝ่ายของตนเอง จนดูเหมือนให้ความสำคัญกับงานของตนเองเท่านั้น ส่วนงานของคนอื่นไม่มีความสำคัญและขาดสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลำเทียน เผ่าอาจ (2559) เรื่องการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราราด พบว่า การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมี เป้าหมายเดียวกัน การมีปฏิสัมพันธ์ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วม การยอมรับนับถือ และการสื่อสารอย่างเปิดเผย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

4) ด้านการมีความยืดหยุ่น ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนความคิดวิธีการใหม่ๆ ได้ตลอดเวลาไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยในการทำงานแบบเก่า และมีความสามารถในการคิดและมองปัญหาหาทางในการแก้ไขปัญหาที่มีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันเกิดขึ้น โดยผู้บริหารเปิดใจกว้างที่จะรับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ ในการตัดสินใจของครูและบุคลากร และมีระบบการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556 : 125) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยศศิภาดา เก็กโกวิท (2563 : 105) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

5) ด้านการมีความสามารถในการแก้ปัญหา ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีกระบวนการใช้จินตนาการที่เน้นการคิดหาทางเลือกหลายๆ แบบสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและนำไปสู่การตัดสินใจที่ชัดเจนของปัญหาที่เกิดขึ้น มีการตัดสินใจที่รอบคอบซึ่งผ่านการคิดและแก้ปัญหาในการทำงานอย่างมีระบบ มีกลยุทธ์ทางความคิดในการสร้างกระบวนการในการแก้ปัญหาสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงแข ขำนอก (2559 : 100) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการศึกษพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

6) ด้านการมีแรงบันดาลใจ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความความสามารถและพยายามจูงใจให้บุคลากรเกิดความรู้สึกต่อการอุทิศตนต่อหน่วยงาน ในการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดให้แง่บวก ที่มีสนองต่อความต้องการและความสำเร็จของหน่วยงาน มีการให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชยความสามารถในการทำงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของเตือนใจ สุนกุล (2562 : 104) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยด้านการมีแรงบันดาลใจพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กของผู้บริหารมีความเข้าใจถึงมาตรฐานในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่แตกต่างและหลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของประสม มารศรี และจิตรดา ชิวดอน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านวิชาการกิจกรรมตามหลักสูตร ลองลงมากคือ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยมีการสนับสนุนจากครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของเด็ก มีการบริหารจัดการที่แตกต่างและหลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของประสมมารศรี และจิตรดา ชิวดอน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านวิชาการกิจกรรมตามหลักสูตร ลองลงมา คือ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ด้านบุคลากร ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณด้านบุคลากรเพื่อพัฒนามาตรฐานของบุคลากร โดยครูผู้ดูแลเด็กได้ไปศึกษาต่อ การฝึกอบรมการจัดประสบการณ์ การศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ ได้รับขวัญ กำลังใจ เป็นแรงจูงใจให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของทงนงศักดิ์ ปักโคหนัง (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ ด้านส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอาชีพ ตำแหน่ง และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้อง มีการจัดสภาพแวดล้อม และความปลอดภัยของผู้พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กเล็กโดยมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม สะอาด ร่มรื่น ส่งผลต่อสุขภาพของเด็กโดยตรงในการป้องกันและลดความเสี่ยงที่เกื้ออุปติเหตุ โดยผู้บริหารให้ความสำคัญในการปรับปรุงอาคาร สถานที่ เพื่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตา สารภี และ พิษณุ บุญนิยม (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองตาก ตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองตากตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับการดำเนินงานมาก ได้แก่ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

2. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 4. ด้านบุคลากร 5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตามลำดับ

4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การบริหาร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการส่งเสริม พัฒนาการเด็กเล็ก อายุ 2-5 ปี เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู และได้รับการศึกษาเพื่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย โดยเน้นที่ความสามารถของเด็ก เป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ พรหมทองบุญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า 1. คณะกรรมการบริหาร และครู มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านบุคลากร ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่และความปลอดภัยตามลำดับ 2. คณะกรรมการบริหาร และครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัย แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับบุคลากรศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน

5) ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคม โดยกระบวนการในการบริหารจัดการแบบ มีส่วนร่วมเป็นการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะในการบริหารของผู้บริหาร เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ของโสภิตา สารภี และ พิษณุ บุญนิยม (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองตาก ตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับการดำเนินงานมาก ได้แก่ 1. ด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 4. ด้านบุคลากร 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย ตามลำดับ

6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับอำเภอและระดับจังหวัด โดยเน้นการทำงานร่วมกับศูนย์เด็กเล็กต้นแบบ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาปฐมวัย การพัฒนาเด็ก ปฐมวัย และการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และศักยภาพในการปฏิบัติงานได้ตามศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ พรหมทองบุญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า 1. คณะกรรมการบริหาร และครู มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้าน บุคลากร ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่และความปลอดภัย ตามลำดับ 2. คณะกรรมการบริหาร และครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับพฤติกรรมการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม จากผลการวิจัยที่ระบุว่ามีความเสี่ยงต่ำสุด ควรนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรมีวิสัยทัศน์เป็นคนที่มองการณ์ไกล ถ้าที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ความเป็นเลิศ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีแรงบันดาลใจ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเต็มความสามารถ มีการจัดกิจกรรมสร้างค่านิยมร่วมขององค์กร มุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จในการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ผู้บริหารควรมอบความไว้วางใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานและมีความเชื่อมั่นในทีมงานว่าจะสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ความเห็นต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน มีการติดต่อสื่อสารกับครูและบุคลากรในแต่ละศูนย์ฯ ได้อย่างหลากหลายและทันเวลา และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้บริหารควรสร้างให้ครูและบุคลากรเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ให้ตอบสนองต่อความต้องการ ความสำเร็จของหน่วยงาน โดยการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรเกิดความรู้สึกถึงการอุทิศตนเพื่อหน่วยงานมีความเพียรพยายามให้ทำงานได้บรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงาน

4. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ฯ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพบปะสังสรรค์ตามสมควรจะทำให้ครูและบุคลากรเห็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การประดิษฐ์สื่อการเรียนรู้ ฯลฯ เพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ผู้บริหารควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและแก้ไขกฎระเบียบการทำงาน ยุทธวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็ก โดยมีความยืดหยุ่นและปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็ก

6. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีกระบวนการคิดหาทางเลือกหลายแบบ และนำไปสู่การตัดสินใจใช้ในแก้ปัญหาได้รวดเร็วและถูกต้องในสถานการณ์ที่ซับซ้อนของหน่วยงาน

7. ผู้บริหารควรมีความเข้าใจหลักการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีบทบาทในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และจัดทำประกาศ ประชาสัมพันธ์ระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กับครูและบุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8. ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีพื้นที่ใช้สอยเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็ก กำกับติดตามสภาพอาคารเรียนให้มีความแข็งแรง ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก มีห้องน้ำ ห้องส้วมที่เพียงพอ ถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับเด็ก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

9. ผู้บริหารควรมีการประสานงานระหว่างเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด. และสังกัดหน่วยงานอื่นในระดับอำเภอและระดับจังหวัดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาครู บุคลากรของเครือข่ายเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ
10. ผู้บริหารควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและผู้ปกครองรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
11. ผู้บริหารควรนิเทศกำกับติดตามครูและบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรท้องถิ่น จัดกิจกรรมครอบคลุมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
12. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในหลักโภชนาการ โดยเน้นความหลากหลายและความสมดุลของคุณค่าอาหารเพื่อเพื่อสุขภาพ ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ควรมีการศึกษาการสร้างเครือข่ายนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) “มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”.
- กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- กรองทิพย์ นาควิเชตร (2552) “ภาวะผู้นำสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา” สมุทรปราการ : อีรสาสน์ พับลิชเชอร์.
- กฤษพล อัมระนันท์. (2559) “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงาน เขต ด พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.
- กาญจนา ศิลา. (2556) “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2556) “โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล (2556). “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านช้าง.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

- ดวงแข ขำนอก (2559) “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ดวงใจ เกื้อหนู (2557) “แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ”
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เดือนใจ สุนกุล (2562) “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทองศักดิ์ ปักโคหนัง (2557) “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอกำ
แพง จังหวัดมหาสารคาม” วารสารการเมืองการปกครอง 4(2) 352-366.
- ธีระ รุณเจริญ, ปราชญา กล้าผจญ, และสัมา ธนินธ์ (2545) “การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้” กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
_____. (2557) “ความเป็นมืออาชีพในการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา” กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
- ประสม มารศรี และจิตรดา ชิวดอน (2557) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของหารดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ใน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา” วารสาร : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 10(0) 359-369.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557) “หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา” ชลบุรี : มนตรี.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อน (2559) “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 3” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑาทิพย์ เสยยงคะ (2556) “การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) “แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา” กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- สมใจ พรหมทองบุญ (2559) “ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่
อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดสกลนคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุขพัชรา ชิมเจริญ (2556) “โครงสร้างองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้นำในสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2557) “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 30” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โสภิตา สารภี และ พิษณุ บุญนิยม (2558) “การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองตาก ตามเกณฑ์
มาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- Abdul, Kalam, (2007) “Preident of the Republic of India” India [n.p.].
- Adams, Robert & Juniperus, P. (2003) “Flora of North America Editorial Committee” eds. Flora
of North America. North of Mexico. 2. Oxford University Press.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

-
- Casse, P. & Claudel, P. G. (2007) *"Philosophy for creative leadership : How philosophy can Turn People into more effective leaders"* n.p.
- Dorothy, A. Sisk, & Torrance, E. Paul. (2001) *"Spiritual Intelligence : Development Higher Consciousness"* Buffalo, New York : Creative Education foundation.

